

VY_12_INOVACE_CJL_DRD_16

Digitální učební materiál

Sada: Komplexní jazykové a stylistické rozbory pro vyšší gymnázium

Téma: Jazykový rozbor – neumělecký text

Autor: PhDr. Lenka Drdlová

Předmět: Český jazyk

Ročník: 1. ročník VG

Využití: Prezentace určená pro procvičení a opakování učiva

Anotace: Materiál opakuje a procvičuje informace z oblasti jazykového stylu prostě sdělovacího, z oblasti tvarosloví, významu slov, syntaxe.

Která byla ta první?

Traduje se, že když pohřbívali vdovu po čtvrtém americkém prezidentu Jamesi Madisonovi, úřadující prezident Taylor o ní nad rakví promluvil jako o „first lady“, první dámě. Bylo to vůbec poprvé, kdy ten titul zazněl, a Dolly Madisonová si ho plně zasloužila.

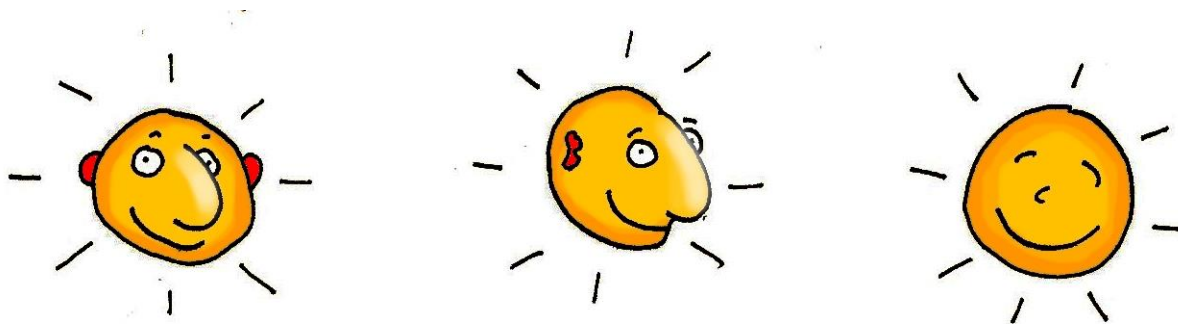
Okouzlující, chytrá, vtipná, společenská, přátelská, podnikavá, elegantní. Pokud nějaká manželka prezidenta hledá návod, jak uspět, tady ho má a nic na tom nemění fakt, že nás od jejího narození dělí 245 let. Její hostitelská zdatnost i politický instinkt rozhodně přispěly k Madisonově popularitě a mnozí Američané ji dodnes považují za nejpozoruhodnější ženu 19. století.

V roce 1809 usedl do prezidentského křesla její manžel J. Madison. Při oficiálních recepcích i neoficiálních setkáních uměla humorem a politickým citem ladit přátelskou náladu a obrušovat případné konflikty. Vynikala podáváním výborných jídel včetně vlastní zmrzliny. Udávala tón módě. Díky ní bylo sídlo prezidenta omítnuto bílou barvou, podle které se mu začalo říkat Bílý dům.

Svým následovnicím nastolila vzor skutečné první dámy.

Úkoly k rozboru:

- Rozeber souvětí ***Pokud nějaká manželka prezidenta hledá návod, jak uspět, tady ho má a nic na tom nemění fakt, že nás od jejího narození dělí 245 let.***
- Vyhledej několikanásobné větné členy a urči jejich druh.
- Najdi v textu aspoň 4 přídavná jména a urči jejich druh.

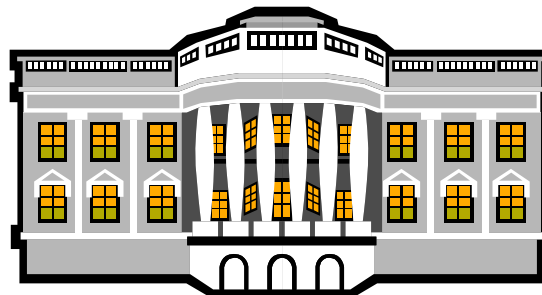
Obr. 1

- 4) Jak se změní význam vyjádření *Díky ní bylo sídlo prezidenta omítnuto bílou barvou,....* pokud použijeme místo slova *díky* slovo *kvůli*?
- 5) Jaký je rozdíl mezi vyjádřeními *čtvrtém americkém prezidentu Jamesi Madisonovi* a *Jamesi Madisonovi, čtvrtém americkém prezidentu*? O jaké větné členy se v daných případech jedná?

Obr. 2

- 6) Jsou i v české historii obdivuhodné první dámy?
- 7) Jaké vlastnosti má mít prezident?
- 8) Najdeme v historii, ale i v současnosti ve významných názvech a jménech barvy?

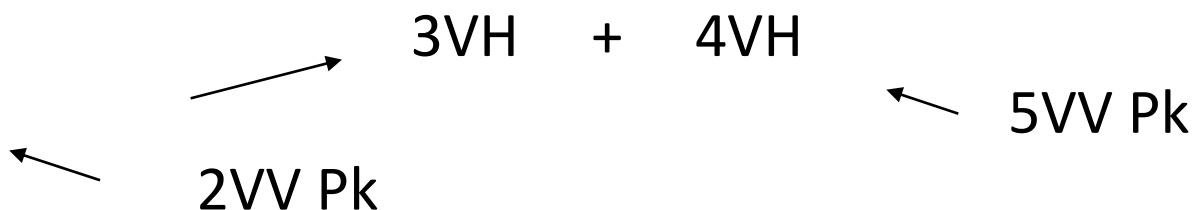

Obr. 3

Řešení:

1)

1VV podmínková

2) Okouzující, chytrá, vtipná, společenská, přátelská, podnikavá, elegantní. – Pks

zdatnost i instinkt – podmět

Při recepcích i setkáních – Pu času

humorem a citem – Pu způsobu

4) Vyjádření dostane poněkud negativní nádech.

5) V prvním případě se jedná o Pk postupně rozvíjející, ve druhém o přístavek, který se odděluje čárkou.

6) Olga Havlová

8) např. Červená Lhota, Bílá hora

Zdroje

Magazín Víkend DNES: Pravidelná příloha deníku MF Dnes. Praha: MAFRA, a.s., 18.-19. května 2013. ISSN 1210 1168.

autorka Marie Homolová

s. 4

[cit. 2013-05-26]

Obr. 2, 3: Microsoft PowerPoint klipart

Obr. 1, 4: vlastní tvorba – všechna práva vyhrazena

Děkuji za pozornost.

Obr. 4

Gymnázium Nové Město na Moravě